

[Aksel Larsen.]

med et regnskabsmæssigt Overskud paa 4,8 Mill. Kr. eller 1,1 Mill. Kr. mere end det foregaaende Aar, og der udbetales i al Beskedenhed 12 pCt. til Aktionærerne. Atlas er den danske Maskinfabrik, der har gaaet daarligst, den har i mange Aar kørt med Underskud, men nu er den naaet til at have et Nettooverskud paa 300 000 Kr. paa et Aar. Jeg har for en Del af disse Virksomheder talt om, hvad man har nøjedes med at udbetale i Dividende til Aktionærerne, og jeg har maattet bruge denne Udtrykksmaade, fordi man skal tage i Betragtning, at naar et Aktieselskabs Regnskab stilles op og Overskuddet fordeles, udbetales der ikke alene store Tantiømer til Bestyrelsen, Direktion o. s. v., men der henlægges ogsaa til forskellige Fonds, Udbyttereguleringsfond, Reserverfonds o. s. v., der foretages store Afkrivninger, og *derefter* udbetales der Dividende. Henlæggelserne til de forskellige Fonds er i de fleste Tilfælde saa rigelige at man efter en kortere eller længere Aarrækkes Forløb er i Stand til at udlodde en ekstra Bonus til Aktionærerne eller at give Friaktier. Noget saadant er det, der er sket i De danske Bomuldsspindier, hvis hele Aktiekapital er 2 Mill. Kr. Selskabet har i Aar været i Stand til at give Aktionærerne en Friaktie for hver, de allerede havde, og at udbetale 35 pCt. i Bonus samt 15 pCt. i Udbytte, hvilket vil sige, at Aktionærerne for et enkelt Aar har faaet 150 pCt. af deres indskudte Kapital. Glud og Marstrand har et Driftsoverskud paa 1,7 Mill. Kr. med en Aktiekapital paa 4 Mill. Kr., og der udbetales 10 pCt. i Udbytte. Der er paa Fabrikken 1 450 Arbejdere, saa der er altsaa efter Regnskabet indtjent 1 150 Kr. aarligt pr. Arbejder. De danske Cikoriefabrikker med 2 Mill. Kr.s Aktiekapital har et Overskud, der er steget fra 567 000 Kr. i Fjor til 908 000 Kr. i Aar. Man nøjes med som sædvanlig at udbetale 15 pCt. i Udbytte til Aktionærerne; det kan forventes, at man som sædvanlig, naar de forskellige Fonds er vokset tilstrækkeligt, giver Aktionærerne 90 pCt. eller lignende i Bonus. Galochefabrikken i Køge har et Overskud paa omkring 1 Mill. Kr. eller 50 pCt. af Aktiekapitalen, det vil sige en Fortjeneste paa mindst 1 000 Kr. pr. ansat Arbejder og Funktionær paa Fabrikken. Spritfabrikkerne har en Bruttoavance paa 2,6 Mill. Kr. og en Nettoavance paa 1,2; der er 700 Arbejdere og Funktionærer i Virksomheden, saa der bliver altsaa en Nettoavance paa 1 750 Kr. pr. Arbejder. Ford Motor Company har i Stedet for de sædvanlige 10 pCt.

udbetalt 12 pCt. til Arbejderne. Overskuddet var i 1934 1,6 Mill. Kr., i 1935 2,5 og i 1936 4,6 — Aktiekapitalen er 12 Mill. Kr. Det maa anføres, at Overskuddet i Aar var saa stort, at det endog overraskede Børsen. Aarhus Oliemølle har med en Aktiekapital paa 10 Mill. Kr. haft et Nettooverskud paa 4 620 000 Kr., altsaa næsten Halvdelen af Aktiekapitalen. Overskuddet for et Aar har været lige saa stort som alt, hvad der er udbetalt i Arbejdsløn, herunder Direktionens Løn.

Jeg skal slutte denne Oplæsning, idet jeg dog vil tilføje, at det gaar jo heller ikke Bankerne daarligt; Privatbankens Overskud er for 1936 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. større end for 1935; Handelsbankens er $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. større end for 1935, og Landmandsbankens er 6,3 Mill. Kr. mod 1,1 Mill. Kr. Aaret i Forvejen. Aarhus Privatbank, for at tage en Provsbank til Sammenligning, møder med et Overskud paa 1 582 000 Kr. mod 1 163 000 Kr. Aaret i Forvejen.

Det er vilkaarligt valgte Tal, men det maa være berettiget at sige, at der var mere Grund til at lægge Loft over Industriens og Pengeinstitutternes Aarsfortjeneste end til at lægge Loft over Arbejdernes Lønninger. Ogsaa derfor maa vi gaa imod det her forelagte Lovforslag. Vi maa tilføje, at det er jo rigtigt, naar man fra andet Hold vender sig mod hele den Side af Regeringens økonomiske Politik og siger: Hvordan er det med Landbruget? Jeg mener ikke, at det er velbegrundet, naar det ærede Medlem Hr. Brorsen er vred over, at Tjenestemændene har faaet blot en lille Del af det, man har forholdt dem gennem en Række Aar. Jeg mener heller ikke, at det er rigtigt at gaa imod, at Arbejdsmændene faar den beskedne Lønforhøjelse, der bydes dem gennem Forligsmandens Forslag. Jeg mener derimod, at der, naar paa den ene Side Industrien og Finanskapitalen her i dette Land tjener saa kolossalt, som Tilfældet er, naar Forholdene for en lille Gruppe af Samfundsborgere er saa gode, at Vekselererfirmaer krakker paa Grund af Hausse paa Børsen, var Grund for Samfundet og dem, der skulde være Samfundets ansvarlige Ledere, Regeringen og Rigsdagen, til at gribe ind og sørge for en anden Fordeling af Goderne her i Samfundet. Der er Grund til at lægge Loft over Kapitalisternes Fortjeneste, skære en Del af den bort og sørge for, at den arbejdende Befolkning, det være sig paa Land eller i By, fik nogenlunde ordentlige Levevilkaar. Noget saadant har vi imidlertid ikke set Regeringen møde frem med For-